

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16, 5/22 i 31/24) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2022. GODINU NARODNE STRANKE RADOM ZA BOLJITAK

Broj: 03-07-6-454/23
Sarajevo, 14.02.2025. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu utvrđeno je da je Narodna stranka Radom za boljitak prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), (4) i (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskog izvještaja osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Narodna stranka Radom za boljitak se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	20.000,00	44,17
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	25.283,47	55,83
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	45.283,47	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,40	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	45.283,87	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu politička stranka je iskazala rashode u iznosu od 45.897,80 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Narodna stranka Radom za boljitak. Skraćeni naziv stranke je Za boljitak.

Stranka je registrovana kod Kantonalnog Suda u Sarajevu, Rješenjem broj: R 30/01 i dopunom Rješenja broj: R-I-8/04 i R-I-5/05 od 28.06.2005. godine. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-F1-11-000003 od dana 03.06.2011. godine i Rješenjem Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 064-0-F1-15-000001 od dana 30.12.2015. godine upisana je promjena adrese sjedišta stranke.

Sjedište stranke je u Širokom Brijegu, Dr. Ive Pilara 5.

Lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje stranke je Mladen Ivanović-Lijanović, predsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2022. godinu je Mirjana Šakota.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, Narodna stranka Radom za boljitak ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Središnji ured stranke,
- 4 kantonalna odbora i
- 3 općinska odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Narodne stranke Radom za boljitak za 2022. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je troškove izborne kampanje ostvarila u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak u periodu od 2005. do 2020. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda finansijskog izvještaja za 2020. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci: da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstava i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi u skladu sa programom, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne i pravovremene evidencije o svojim rashodima i obavezama i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu, utvrđeno je da Narodna stranka Radom za boljitak nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Narodna stranka Radom za boljitak je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

Politička stranka je svojim programom utroška sredstava za 2022. godinu predvidjela troškove u iznosu od 18.855,00 KM.

U godišnjem finansijskom izvještaju i poslovnim knjigama za 2022. godinu stranka je iskazala ostvarene troškove u iznosu od 24.241,86 KM i troškove amortizacije u iznosu od 21.655,94 KM, što ukupno iznosi 45.897,80 KM.

Uvidom u strukturu planiranih i ostvarenih troškova, utvrđeno je da je Narodna stranka Radom za boljitak troškove u iznosu od 20.591,86 KM ostvarila mimo programa utroška, čime je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

¹ U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

- Politička stranka je programom utroška predvidjela ostale troškove poslovanja u iznosu od 1.000,00 KM, a ostvarila ih je u iznosu većem za 17.275,00 KM u odnosu na planirane troškove. Uvidom u poslovne knjige i finansijski izvještaj utvrđeno je da je Narodna stranka Radom za boljitak ostvarila trošak takse u iznosu od 18.000,00 KM i ostale troškove u iznosu od 275,00 KM, koje je skupa prijavila kao ostale rashode u iznosu od 18.275,00 KM.
- Trošak knjigovodstvenih usluga, koji je planirala u iznosu od 1.200,00 KM, stranka je ostvarila u iznosu od 1.404,00 KM, što je za 204,00 KM više od planiranih troškova.
- Troškove platnog prometa stranka je planirala u iznosu od 250,00 KM a ostvarila ih je u iznosu od 362,85 KM, što je za 112,85 KM više od planiranih troškova.
- Pored prethodno navedenog Narodna stranka Radom za boljitak je ostvarila i trošak po osnovu kazne u iznosu od 3.000,00 KM. Ovu vrstu troška politička stranka nije predvidjela svojim programom utroška.

b) Politička stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom finansijskog izvještaja, poslovnih knjiga i finansijske dokumentacije utvrđeno je da Narodna stranka Radom za boljitak nije uspostavila pravilne i blagovremene evidencije o svojim rashodima, obavezama i potraživanjima, te finansijski izvještaj nije popunila na način kako je Centralna izborna komisija BiH propisala Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljnjem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Politička stranka nije dostavila izvode sa transakcijskog računa, čime je prekršila i odredbe iz stava (5) istog člana Zakona.

- (1) Politička stranka u poslovnim knjigama, suprotno računovodstvenim propisima i odredbama člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, duži niz godina je evidentirala kratkoročna potraživanja u istim iznosima, koje u svaku narednu godinu prenosi kao saldo iz prethodne godine.

Na navedeni način stranka je evidentirala kratkoročna potraživanja u iznosu od 784,00 KM, avanse za nabavku materijala u iznosu od 700,83 KM i ostale avanse u iznosu od 1.005,14 KM.

Navedeno potvrđuje činjenicu da politička stranka nije uspostavila potpune, tačne i pravovremene evidencije o svojim troškovima, kako je navedeno Izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu Narodne stranke Radom za boljitak, broj: 03-07-6-639/21 od 31.01.2023. godine.

- (2) Stranka nije izvršila pravilnu klasifikaciju troškova. U godišnjem finansijskom izvještaju troškove takse za ovjeru za učešće na Općim izborima 2022. godine u iznosu od 18.000,00 KM stranka je evidentirala kao ostale rashode, a ne troškove takse, čime je prekršila odredbe člana 22. Pravilnika.

- (3) Politička stranka u svom finansijskom izvještaju nije prijavila transakcijski račun broj: 25000835001 kod Unicredit banke d.d. Mostar, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

Od stranke je, aktom broj: 03-07-6-454-2/23 od 23.10.2023. godine, zatraženo da uz ostalu finansijsku dokumentaciju dostavi izvode sa transakcijskog računa broj: 25000835001 u periodu od 01.01.2022. do 23.05.2022. godine, kada je prema podacima iz Jedinstvenog registra računa kod Centralne banke BiH isti ugašen.

S obzirom da stranka nije dostavila izvode sa navedenog računa, zahtjev je ponovo upućen 30.05.2024. godine, putem e-maila, u kome je od stranke zatraženo da dostavi izvode sa računa ili analitičku karticu UniCredit banke sa prometom računa.

Narodna stranka Radom za boljitak ni nakon drugog zahtjeva nije dostavila izvode sa transakcijskog računa, niti analitičku karticu ili potvrdu banke o prometu računa, pa nije utvrđeno da li je ostvarila promet po istom i u kom iznosu.

S obzirem da politička stranka nije dostavila dokumentaciju, koju je zatražila Centralna izborna komisija BiH, prekršila je odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka, te je ograničila djelokrug kontrole finansijskog izvještaja.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM² po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH Narodna stranka Radom za boljitak je u svrhu izborne kampanje za Opće izbore 2022. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 372.342,60 KM.

Narodna stranka Radom za boljitak u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu nije iskazala troškove izborne kampanje. Predsjednik političke stranke je dostavio izjavu, od 03.11.2023. godine, u kojoj je naveo da Narodna stranka Radom za boljitak u 2022. godini nije imala troškove izborne kampanje.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Narodnoj stranci Radom za boljitak da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa programom utroška sredstava i isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi potpune, tačne i blagovremene i tačne evidencije o rashodima, obavezama stranke i potraživanjima,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da na zahtjev Centralne izborne komisije BiH dostavlja dokumentaciju koja je neophodna za provođenje pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja.*

KOMENTAR

Politička stranka se, aktom broj: ZB-02-00-001/24 od 07.08.2024. godine, očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, te uz očitovanje dostavila rebalans programa utroška sredstava za 2022. godinu, koji je sačinila 05.12.2022. godine.

S obzirom da je rebalans programa utroška sredstava sačinjen na kraju poslovne godine i da su u istom prepisani ostvareni troškovi 2022. godine, isti nije uzet u obzir.

Navodi stranke u vezi nalaza revizije su neosnovani, osim navoda da nije imala potraživanja za službena putovanja u iznosu od 20,27 KM.

Pomoćnik revizora

Dragomir Elez

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr.sc. Hasida Gušić

² Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.